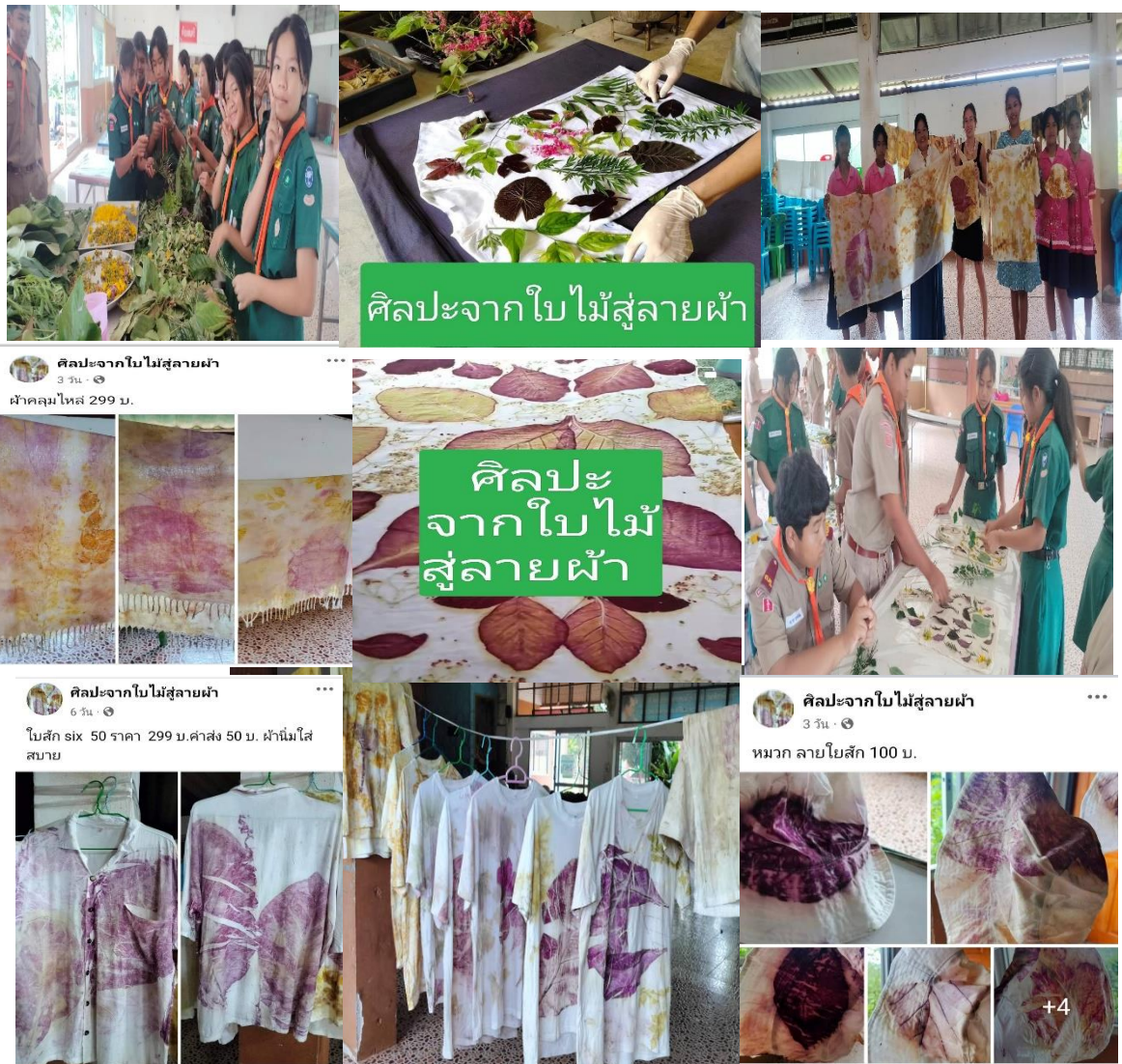

รายงานผลการดำเนินงาน
โครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์
ศิลปะจากใบไม้ สู่ลายผ้า Sela Eco Printing
ปีการศึกษา ๒๕๖๗

โรงเรียนบ้านหนองซ่อมตะเคียนงาม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต ๔
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

รายงานผลการดำเนินงาน โครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ผ่านกิจกรรม ศาสตร์ พระราชาพัฒนาผลิตภัณฑ์ศิลปะจากใบไม้สู่ลายผ้า Sela Eco Printing โรงเรียนบ้านหนองซุ่ม ตะเคียนงาม ฉบับนี้ เป็นการรวบรวมผลการดำเนินงานโครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจ สร้างสรรค์ โรงเรียนบ้านหนองซุ่มตะเคียนงาม ประจำปี งบประมาณ ๒๕๖๗ จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะการ เป็นนวัตกรรมของผู้ประกอบการของโรงเรียน ตามหลักการของ นักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจ สร้างสรรค์ คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น โดยนำความรู้ที่ได้รับไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เพื่อบ่ม เพาะปลูกฝังความสามารถด้านการคิดและมีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพตั้งแต่ในวัยเรียนขอขอบคุณ สำนักพัฒนานวัตกรรมจัดการศึกษา สพฐ.(สนก.) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๔ ที่อำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน และนายวัชรินทร์ ภูมิโคกรักษ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้าน หนองซุ่มตะเคียนงาม ตลอดจนคณะครูผู้ร่วมการดำเนินงาน ทุกท่านที่ เสียสละเวลา กำลังกาย และกำลังใจ จนทำให้การดำเนินงานโครงการครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ว่ารายงานผลการดำเนินโครงการ โรงเรียนเครือข่ายโครงการนักรุกกิจ น้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ โรงเรียนบ้านหนองซุ่มตะเคียนงาม ฉบับนี้ จะสามารถเป็นข้อมูลใน การพัฒนา โรงเรียนร่วมเครือข่ายโครงการนักรุกกิจน้อย มีคุณธรรมนำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

คณะผู้จัดทำ
โรงเรียนบ้านหนองซุ่มตะเคียนงาม

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๒
๑.๒ วัตถุประสงค์	๒
๑.๓ ขอบเขตการศึกษา.....	๓
๑.๔ งบประมาณ.....	๓
๑.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	๓
บทที่ ๒ เอกสารที่เกี่ยวข้อง	๓
๒.๑ ศาสตร์พระราชา.....	๓
๒.๒ แนวคิดทฤษฎีใหม่.....	๕
๒.๓ ผ้าพิมพ์สีธรรมชาติ Sela Eco Printing.....	๖
๒.๔ การพัฒนาความคิดเชิงนวัตกรรม.....	๗
๒.๕ ขั้นตอนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่.....	๑๐
บทที่ ๓ วิธีดำเนินงาน	๑๒
๓.๑ ขั้นตอนการวางแผนการดำเนินการ	๑๒
๓.๒ ขั้นตอนการการดำเนินการ.....	๑๒
บทที่ ๔ ผลการดำเนินงาน	๑๔
๔.๑ ผลการดำเนินงาน	๑๔
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๑๖
๕.๑ สรุปผลการดำเนินงาน	๑๖
๕.๒ ประโยชน์ที่ได้รับ	๑๖
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๑๖
บรรณานุกรม	๑๗
ภาคผนวก	๑๘
ภาคผนวก ก เครื่องมือเก็บข้อมูล	๒๐
ภาคผนวก ข ภาพกิจกรรมการดำเนินโครงการ.....	๒๑
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้ดำเนินโครงการ	๓๐

บทที่ ๑

บทนำ หลักการและเหตุผล

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระราชทานแก่ปวงชนชาวไทย ไม่เพียงแต่จะแก้ปัญหาความยากจนของคนในประเทศไทย แต่ยังสามารถสอนให้ประชาชนชาวไทยสามารถอยู่รอดได้ไม่ว่าจะเจอกับสถานการณ์ใด ๆ หรือจะอยู่ในช่วงของการเปลี่ยนแปลง ใด ๆ บนโลกก็ตาม ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงก็จะยังคงสามารถนำไปปรับ ประยุกต์ใช้ให้เข้ากับการดำรงชีวิต ได้ในทุกเมื่อ ด้วยศาสตร์และศิลป์ของหลักการทรงงานที่ได้ชื่อว่าเป็นศาสตร์แห่งพระราชาทรงพระราชทานแก่ พสกนิกรในโอกาสต่าง ๆ เป็นเรื่องของหลักธรรม หลักคิดและหลักปฏิบัติในการใช้ชีวิตการทำงาน รวมไปถึง การศึกษาเล่าเรียนโรงเรียนบ้านหนองซุ่มตะเคียนงาม เป็นสถานศึกษาพอเพียงที่ได้ดำเนินงานโดยการน้อมนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและการประพฤติปฏิบัติตน มาใช้ในกระบวนการดำเนินงาน และพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ บูรณาการหลักสูตรกับนันทกรีฑาน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ ในการผลิตผลงานอย่างสร้างสรรค์ และมีคุณภาพโดยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมควบคู่ไปกับการประกอบ เพื่อส่งเสริมความสำเร็จในชีวิตของนักเรียน เกิดประโยชน์ต่อผู้บริโภคน อาชีพ หรือการทำธุรกิจ สิ่งแวดล้อม สังคมอยู่ดีกินดี และมีความสุข

จากจุดเน้นประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ข้อที่ ๓) การศึกษาเพื่อทักษะอาชีพและการมีงานทำ พัฒนา ๓ ทักษะ ได้แก่ โลกทัศน์อาชีพ การเสริมสร้างทักษะใหม่ (Up Skill) และการเพิ่มทักษะใหม่ที่จำเป็น (Re-Skills) การสร้างความสามารถในการแข่งขันมุ่งเน้น การศึกษาเพื่อทักษะอาชีพและการมีงานทำด้วยคุณภาพ การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา ขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ.๒๕๖๒ การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการพัฒนาสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้สามารถเป็นอาชีพ และสร้างรายได้

เนื่องด้วยโรงเรียนบ้านหนองซุ่มตะเคียนงามเป็นเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรและเครือข่ายอาสาสมัครมรดกโลกอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ มีการจัดการเรียนการสอนบูรณาการการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช และผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร ศึกษาการใช้ประโยชน์จากพืชและไปไม้ดอกไม้ที่มีจำนวนมากในโรงเรียนและชุมชน จนเกิดเป็นสายผ้าที่สวยงามและหลากหลาย โดยมีการใช้สีธรรมชาติในการทำให้เกิดสายผ้าจากใบไม้ ซึ่งเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผ้า จึงได้เข้าร่วมโครงการนันทกรีฑาน้อย โดยมีเป้าหมายเชิงคุณภาพให้นักเรียนที่มีความสนใจ เห็นคุณค่าของการ ทำงาน เห็นความสำคัญของการประกอบอาชีพ มีเจตคติ ทักษะพื้นฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่มุ่งเน้นการ มีงานทำ และความคิดสร้างสรรค์ รักษ์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งรู้ช่องทางการประกอบอาชีพในอนาคตจึงได้ พัฒนาขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนรู้จักคิด เรียนรู้ ทำงาน แก้ปัญหา และร่วมมือการทำงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพไปตลอดชีวิต ทักษะอาชีพ และการดำรงชีพ เป็นหนึ่งในทักษะที่มีในแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ ที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเน้นที่ทักษะในการให้บุคคลสามารถวิเคราะห์ตนเอง เลือกอาชีพเพื่อสนอง ความต้องการของตนเอง จึงได้ตระหนักถึงการส่งเสริมทักษะอาชีพให้กับผู้เรียน โดยเน้นอาชีพที่สอดคล้องกับ ชุมชนของนักเรียน ซึ่งสืบทอดภูมิปัญญา การสร้างลวดลายผ้าจากใบไม้ที่สวยงามและสีสันทันเป็นธรรมชาติ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนและสร้างรายได้ ให้กับนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีอาชีพระหว่างเรียนเพื่อเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายของครอบครัว

และได้ ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีความรู้ด้านวิชาชีพติดตัวไปเมื่อจบการศึกษาและสามารถนำไปประกอบอาชีพได้
ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวสามารถนำมาเป็นผลิตภัณฑ์ของโรงเรียน คือ หนึ่งโรงเรียนหนึ่งผลิตภัณฑ์ OSOP

(One school One product)

วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อพัฒนาแหล่งการเรียนรู้และสร้างความเข้าใจการน้อมนำศาสตร์พระราชา
๒. เพื่อพัฒนาทักษะการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ศิลปะจากใบไม้สู่ลายผ้า Sela Eco Printing เป็นนวัตกรรมของผู้ประกอบการ ตามหลักการของนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรมนำสู่ เศรษฐกิจสร้างสรรค์ คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น
๓. เพื่อเพิ่มคุณค่าผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียน เพิ่มช่องทางในการสร้างอาชีพ
เผยแพร่สู่ชุมชน ให้สามารถสร้างรายได้อย่างแท้จริง

ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

๑. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ถึง มัธยมศึกษาปีที่ ๓ ร้อยละ ๘๐ สามารถสร้างผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติและสร้างความ เข้าใจการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติ
๒. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ร้อยละ ๘๐ สามารถเพิ่มคุณค่า ศิลปะจากใบไม้สู่ลายผ้า Sela Eco Printing ต่อยอด ศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติ
๓. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ร้อยละ ๘๐ สามารถสร้างผลิตภัณฑ์ศิลปะจากใบไม้สู่ลายผ้า Sela Eco Printing ออกแบบ ผลิตภัณฑ์ ต่อยอดศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติตามหลักการของนักธุรกิจน้อย มีคุณธรรมนำสู่เศรษฐกิจ สร้างสรรค์ คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น
๔. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ร้อยละ ๘๐ สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ ศิลปะจากใบไม้สู่ลายผ้า Sela Eco Printing และการขับเคลื่อนศาสตร์ พระราชาสู่การปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ขอบเขตการศึกษาเรียนรู้

๑. กลุ่มเป้าหมาย/ประชากร : นักเรียนโรงเรียนบ้านหนองข่อมตะเคียนงาม ๒๖๕ คน
๒. กลุ่มตัวอย่าง : นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๗๕ คน
๔. ระยะเวลาในการดำเนินการ : พฤษภาคม ๒๕๖๗ - มีนาคม ๒๕๖๘
๕. สถานที่ในการดำเนินโครงการ : โรงเรียนบ้านหนองข่อมตะเคียนงาม และชุมชนโดยรอบ

งบประมาณ

งบประมาณจาก สพฐ. ๖,๐๐๐ บาท

๑. กิจกรรมพัฒนาผลิตภัณฑ์ศิลปะจากใบไม้สู่ลายผ้า Sela Eco Printing ใช้งบประมาณ ๕,๐๐๐ บาท
๒. กิจกรรมพัฒนาบรรจุภัณฑ์ศิลปะจากใบไม้สู่ลายผ้า Sela Eco Printing ใช้งบประมาณ ๑,๐๐๐ บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. นักเรียนมีความรู้และทักษะการเป็นนวัตกรรมผู้ประกอบการตามหลักการของโครงการนักธุรกิจน้อยฯ คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น
๒. นักเรียนมีความสามารถผลิต และเพิ่มคุณค่าผลิตภัณฑ์ศิลปะจากใบไม้สู่ลายผ้า Sela Eco Printing ในหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียน เพิ่มช่องทางใน การสร้างอาชีพ เผยแพร่สู่ชุมชน ให้สามารถสร้างรายได้อย่างแท้จริง
๓. นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาผลงาน ขายได้เชิงพาณิชย์
๔. นักเรียนมีความรู้เรื่องทรัพย์สินทางปัญญา และไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น

บทที่ ๒ เอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. ศาสตร์พระราชา

๑.๑ หัวใจของศาสตร์พระราชา ประกอบด้วย (๑) ศาสตร์แห่งการพัฒนา (๒) ศาสตร์แห่งความประพฤติ (๓) ศาสตร์แห่งการอยู่ร่วมกัน หัวใจของศาสตร์พระราชา เป็นศาสตร์หรือแนวคิดในการ สอนคนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ความพอเพียง ความเพียร สติปัญญา วินัย ความเสียสละ ความสามัคคี ฯลฯ

๑.๒ ศาสตร์พระราชาเป็นองค์ความรู้ที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรม นาถปิตร พระราชทานไว้ให้แก่ปวงชนชาวไทย ผ่านโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครอบคลุมเรื่อง น้ำ ป่าไม้ ดิน การเกษตร การส่งเสริมอาชีพ สาธารณสุข สวัสดิการสังคม การศึกษา การคมนาคม การสื่อสาร สิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศนวัตกรรมและเศรษฐกิจพอเพียงอาจกล่าวได้ว่าศาสตร์ พระราชาเป็นองค์ความรู้ที่ช่วยเกื้อหนุนชีวิตความเป็นอยู่ในทุกด้านของประชาชน และเป็นแนวทางใน การพัฒนาและการบริหารประเทศแบบยั่งยืนศาสตร์พระราชาเป็นองค์ความรู้ที่ได้สะสมและ พัฒนาเป็น ลำดับขั้นตอนมาอย่างต่อเนื่องเป็นเวลายาวนานถึง ๗๐ ปี เป็นศาสตร์ที่ทันสมัย มีศูนย์กลางการเรียนรู้ และการแก้ไขปัญหาอยู่ที่การพัฒนาคนและการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืนบนพื้นฐานของความพอเพียง เพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชนและส่งผลถึงมนุษยชาติทั้งปวงให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมั่นคง สันติสุข และยั่งยืน คำสำคัญ: ศาสตร์พระราชา,

๑.๓ ความหมายของคำว่า ศาสตร์พระราชา “ศาสตร์พระราชา” เป็นคำที่มีการใช้กันแพร่หลายเมื่อไม่นานมานี้ ประมาณ ๔-๕ ปีที่ผ่านมา จากการสืบค้นที่มาของคำว่า “ ศาสตร์พระราชา ” ไม่อาจทราบได้แน่ชัดว่า ผู้ใดใช้คำนี้เป็นครั้งแรกเมื่อใด และใช้เนื่องในโอกาสใด อย่างไรก็ตาม คำนี้นั้นว่าเป็นคำที่มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้ให้ความหมาย ในกิจทั้งหลายที่พระบาทสมเด็จพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรม นาถปิตร ทรงงานเพื่อพสกนิกรชาวไทย นับตั้งแต่ พระองค์ครองราชย์เป็น พระมหากษัตริย์แห่งราชอาณาจักรไทยเป็นต้นมา จากการสืบค้นหา ความหมายคำว่า “ศาสตร์พระราชา” เท่าที่มีผู้รู้ให้ความหมายไว้ในที่ต่างๆที่ผ่านมา มีดังต่อไปนี้ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (๒๕๕๕) ซึ่งไม่ได้กำหนดเป็นคำเต็มของคำว่า “ ศาสตร์ พระราชา ” จึงได้ค้นหาแยกเป็น ๓ คำ คือ คำว่า “ ศาสตร์ ” คำว่า “ พระ ” และ คำว่า “ ราชา ” ซึ่งมี ความหมายดังนี้ ศาสตร์ : ระบบวิชาความรู้ พระ : ใช้ประกอบหน้าคำอื่นแสดงความยกย่อง ราชา : พระเจ้าแผ่นดิน , พระมหากษัตริย์ รวมความหมายของพจนานุกรม จึงมีความหมายว่า “ระบบวิชาความรู้ของพระมหากษัตริย์” เกษม วัฒนชัย (๒๕๕๘) ได้กล่าวถึงคำว่าศาสตร์พระราชาวีว่า ศาสตร์แห่งการพัฒนาใน สังคมไทย มีสามศาสตร์ คือ ศาสตร์ชาวบ้าน ศาสตร์สากล และศาสตร์พระราชา ศาสตร์อันที่สามประเทศ อื่นไม่มี และได้พูดย่อ ๆ ว่า ศาสตร์พระราชา คือ โครงการตามพระราชดำริที่พันกว่าโครงการ มีหมด การ จัดการดิน การจัดการน้ำ

การเกษตรกรแปรรูป พลังงานทางเลือก สิ่งแวดล้อมชุมชน การปลูกป่า ปลูก ต้นไม้ ปลูกพืชผักสวนครัว
โครงการ พระราชดำริมีทุกอย่าง

๑.๔ ลักษณะที่ทรงดำเนินการ เพื่อให้พสกนิกรของพระองค์มีความเป็นอยู่ที่ดี อาจแบ่งได้เป็น ๓ ลักษณะ (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : ๒๕๕๐) ดังนี้ ๑. การสอนหรือชี้แนะ ตลอดระยะเวลาของการครองราชย์ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรได้ทรงใช้โอกาสต่างๆ ในการปลูกฝังความรู้ คุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม ปลูกฝังความคิด การประพฤติปฏิบัติตน การสร้างศักยภาพ การส่งเสริมความเป็นไทย สร้าง ความรักความสามัคคีปลูกฝังความรักชาติ โดยผ่านพระบรมราโชวาท พระราชดำรัส โดยเฉพาะพระราช ดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาของทุกปี การสร้างสถานศึกษา การมอบทุนการศึกษา การ ให้หลักการทำงาน การสร้างศูนย์เรียนรู้ คือ “ศูนย์ศึกษาการพัฒนา อันเนื่องมาจากพระราชดำริ” หนังสือ พระราชนิพนธ์ หนังสือพระราชนิพนธ์แปลและบทเพลงพระราชนิพนธ์ รวมถึงการครองตนเป็นแบบอย่าง เพื่อสร้างเสริมให้สังคมไทยมีความเป็นอยู่อย่างปกติสุขและสามารถพัฒนาในด้านต่างๆ ได้ดี ๒. การแก้ปัญหา สำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นในทางกายภาพตามสภาพภูมิประเทศ สิ่งแวดล้อมและ สังคม พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ทรงนำปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นมา พิจารณาแก้ไข โดยผ่านโครงการต่างๆ กว่าสี่พันโครงการ ครอบคลุมการแก้ไข ปัญหาในด้าน น้ำ ดิน ป่า สิ่งแวดล้อม สุขภาพ การประกอบอาชีพ พลังงาน การจราจร การสร้างสรรค์ สิ่งประดิษฐ์หรือ นวัตกรรม ใหม่ โดยนำองค์ความรู้ในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาประกอบพระบรมราชวินิจฉัย ใช้วิธีการที่ เหมาะสมทั้ง เชิงวิชาการในการแก้ปัญหานั้นและรวมถึงวิธีการทางด้านสังคม เพื่อให้สามารถ แก้ไข ปัญหาได้ โดยไม่ ก่อให้เกิดปัญหาด้านสังคมตามมา รวมถึงการสร้าง “ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ต่างๆ เพื่อการถ่ายทอดความรู้ต่อไป ๓. การให้ความยั่งยืน นอกจากทรงใช้วิธีการสอนหรือทรงชี้แนะ เพื่อสร้างสังคมที่ดีและทรง แก้ไขปัญหาเฉพาะกรณีแล้ว ยังทรงค้นคว้า หาหลักการและวิธีการที่จะสร้างความยั่งยืนให้แก่พสกนิกร เพื่อให้สามารถดำรงชีพได้ดีในสภาวะปกติ และไม่ตกอยู่ในภาวะอันตรายร้ายแรง หากในอนาคตมีภัยจาก ภาวะที่ประเทศไทยไม่อาจควบคุมได้ พสกนิกรทั้งหลายจะได้ไม่มีความเดือดร้อน และสามารถดำรงชีพได้ อย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยได้พระราชทานหลักการสำคัญ ๒ อย่าง ได้แก่ “เกษตรทฤษฎีใหม่” ซึ่งผู้ได้รับ ประโยชน์โดยตรง คือ เกษตรกร ผู้ได้รับประโยชน์โดยอ้อม คือ ผู้บริโภคทุกๆ ไป และ “ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งใช้ได้กับพสกนิกรทุกสาขาอาชีพ โดยประชาชน ต่างๆ ทั่วโลกอาจนำไปใช้ประโยชน์ได้ด้วย

ในการที่จะพระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับโครงการหนึ่งนั้น จะทรงมองเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นและแนว ทางแก้ไขอย่างเชื่อมโยง อย่างครบวงจร ทรงเรียกรวมนีว่า องค์รวม (Holistic) หมายถึง การมองเหตุการณ์ที่จะ เกิดขึ้นแบบบูรณาการ และกำหนดแนวทางแก้ไขอย่างเชื่อมโยง โดยพิจารณาครบทุกด้านของปัญหาพร้อม แนวทางแก้ไขอย่างเชื่อมโยงกันเป็นระบบ เช่น กรณีของ “ทฤษฎีใหม่” มี ๓ ชั้น ดังนี้

ขั้นที่ ๑ คือ การมองในเรื่องของการบริหารจัดการที่ดินตั้งแต่การถือครองที่ดินของประชากรไทย โดยเฉลี่ย
ที่ดินประมาณ ๑๐-๑๕ ไร่ และแหล่งน้ำอันเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการประกอบอาชีพ และเป็นเรื่อง
พื้นฐานของเกษตรกรในการพึ่งตนเอง คือ พออยู่ พอกินก่อน

ขั้นที่ ๒ คือ การให้เกษตรกรรวมพลังกันในรูปกลุ่ม หรือสหกรณ์เพื่อการจัดการและการตลาด สำหรับผลผลิตที่
เหลือกินเหลือใช้

ขั้นที่ ๓ คือ การรวมกลุ่ม รวมพลังชุมชนให้มีความเข้มแข็งเพื่อพร้อมที่จะออกไปสู้กับการเปลี่ยนแปลงของ
สังคมภายนอกได้อย่างครบวงจร เพื่อยกระดับไปสู่ธุรกิจชุมชนต่อไป

จากการศึกษาข้างต้น กลุ่มนักเรียนแกนนำสามารถวิเคราะห์หลักการทรงงาน ในข้อที่ ๑๑ เรื่ององค์
รวม ที่ จะนำมาประยุกต์ให้เข้ากับบริบทของโรงเรียน ในสิ่งที่เรามีโดยการบูรณาการจากหลักสูตร ท้องถิ่น ต่อ
ยอดศาสตร์พระราชฯ ตามแนวคิดทฤษฎีใหม่ ๓ ขั้นตอน

๒. แนวคิดทฤษฎีใหม่

"ทฤษฎีใหม่" เป็นแนวทางหรือหลักในการบริหารจัดการที่ดินและน้ำ เพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็ก
ให้ เกิดประโยชน์สูงสุด ด้วยหลักเศรษฐกิจพอเพียง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำริ
นี้เพื่อ เป็นการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบความยากลำบาก ให้สามารถผ่านช่วงวิกฤต โดยเฉพาะการขาด
แคลนน้ำได้ โดยไม่ต้องตร้อนและยากลำบากนัก การดำเนินงานตามทฤษฎีใหม่มี ๓ ขั้นตอน คือ

๑) การผลิต ให้พึ่งตนเองด้วยวิธีง่าย ค่อยเป็นค่อยไปตามกำลัง ให้พอมีพอกิน

๒) การรวมพลังกันในรูปแบบ หรือ สหกรณ์ ร่วมแรงร่วมใจกัน ในด้านการผลิต การตลาด ความเป็นอยู่
สวัสดิการ การศึกษา สังคมและศาสนา

๓) การดำเนินธุรกิจโดยติดต่อ ประสานงาน จัดหาทุนหรือแหล่งเงิน ในขั้นแรกที่เป็นการผลิต ถือเป็นขั้น
สำคัญที่สุด ให้แบ่งออกเป็น ๔ ส่วน ตามอัตราส่วน ๓๐ : ๓๐ : ๓๐ : ๑๐ ดังนี้

ขุดสระเก็บกักน้ำ พื้นที่ประมาณ ๓๐% ให้ขุดสระเก็บกักน้ำ เพื่อให้มีน้ำใช้สม่ำเสมอตลอดปี โดยเก็บกักน้ำฝน
ในฤดูฝน และใช้เสริมการปลูกพืชในฤดูแล้ง หรือระยะฝนทิ้งช่วง ตลอดจนการเลี้ยงสัตว์ และพืช น้ำต่างๆ เช่น
ผักบึง ผักกระเฉด โสน ฯลฯ

ปลูกข้าว พื้นที่ประมาณ ๓๐ % ให้ปลูกข้าวในฤดูฝน เพื่อใช้เป็นอาหารประจำวันสำหรับ ครัวเรือนให้เพียงพอ
ตลอดปี โดยไม่ต้องซื้อหาในราคาแพง เป็นการลดค่าใช้จ่าย และสามารถพึ่งตนเองได้

ปลูกผลไม้ ไม้ยืนต้น พืชไร่ พืชผัก พื้นที่ประมาณ ๓๐ % ให้ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชไร่ พืชผัก พืชสมุนไพร
 ฯลฯ อย่างผสมผสานกัน และหลากหลายในพื้นที่เดียวกัน เพื่อใช้เป็นอาหารประจำวัน หากเหลือ จากการ
บริโภคก็นำไปขายได้

เป็นที่อยู่อาศัย และอื่นๆ พื้นที่ประมาณ ๑๐ % ใช้เป็นที่อยู่อาศัย เลี้ยงสัตว์ ถนนหนทาง คันดิน โรงเรือนและ
สิ่งก่อสร้างอื่น ๆ รวมทั้งคอกเลี้ยงสัตว์ เรือนเพาะชำ ฉางเก็บผลผลิตผลการเกษตร ฯลฯ

หลักการและแนวทางสำคัญในการดำเนินงานเกษตรตามแนว “ทฤษฎีใหม่” ที่ควรทราบมีดังนี้

- เป็นระบบการผลิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง ที่เกษตรกรสามารถเลี้ยงตัวเองได้ในระดับที่ประหยัดก่อน

- ต้องมีพื้นที่ส่วนหนึ่งทำนาข้าว เพราะข้าวเป็นปัจจัยหลักที่ทุกครัวเรือนต้องปลูก เพื่อให้มีข้าวพอบริโภค

ตลอดทั้งปี - ต้องมีน้ำสำรองไว้ใช้เพียงพอตลอดปี เพื่อการเพาะปลูกในระยะฝนทิ้งช่วง หรือในฤดูแล้ง

- ใช้อัตราส่วน ๓๐ : ๓๐ : ๓๐ : ๑๐ ในการแบ่งพื้นที่ออกเป็น ๔ ส่วน ไม่ว่าจะพื้นที่ถือครองน้อยกว่าหรือ

มากกว่า ๑๕ ไร่ คือ ๓๐ % ใช้ขุดสระเก็บกักน้ำ ๓๐ % ใช้ปลูกข้าว ๓๐ % ใช้ปลูกพืชผัก ผลไม้ พืชไร่ ไม้ยืนต้น

๑๐ % ใช้เป็นที่อยู่อาศัยและอื่นๆ

ประโยชน์ของ "ทฤษฎีใหม่ สรุปลัดตั้งนี้"

- ประชาชนพออยู่พอกินในระดับประหยัด เลี้ยงตนเองได้ ไม่อดอยาก ตามหลักปรัชญาของ "เศรษฐกิจพอเพียง"
- ในหน้าแล้งก็สามารถนำน้ำที่เก็บกักไว้ในสระมาปลูกพืชที่ใช้น้ำน้อย เช่น ถั่วต่างๆ ได้ โดยไม่ต้องอาศัยชลประทาน
- ในปีที่ฝนตกตามฤดูกาล ก็สามารถสร้างรายได้ให้รั่วรายได้
- ในกรณีที่เกิดอุทกภัย ก็สามารถฟื้นตัว และช่วยตัวเองได้ในระดับหนึ่ง โดยราชการไม่ต้องช่วยเหลือมากนัก

๓. ผ้าพิมพ์สีธรรมชาติ Sela Eco Printing

เป็นงานวิจัยเชิงนวัตกรรมรักษ์โลก โดย รองศาสตราจารย์ดอกเตอร์ทิพาพร พิมพ์สุทธิ์ ที่บ้านไร่ไม่งาม อำเภอมือง จังหวัดตาก เป็นงานปลายน้ำหลังจากที่เกี่ยวนจากงานสอนวิจัยในมหาวิทยาลัย ผ้าพิมพ์สีธรรมชาติดั้งเดิมเป็นองค์ความรู้ตะวันตก เริ่มพัฒนาจากประเทศออสเตรเลีย เป็นผลิตภัณฑ์รักษ์สิ่งแวดล้อม รักโลก ไม่ใช่สารเคมี เมื่อนำไปไม้หลากชนิดวางลงบนตัวเนื้อผ้า ผ่านกระบวนการทางธรรมชาติ ก็จะได้ผลิตภัณฑ์ผ้าสีหลากชนิดไม่ซ้ำกัน เสมือนเป็นหนึ่งในตัวของผลิตภัณฑ์ในกระบวนการผลิตแต่ละครั้ง เนื่องจากธรรมชาติมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาตามฤดูกาลและสภาวะแวดล้อม ส่งผลให้สีสันทนไปไม้แต่ละใบ ทรงคุณค่าและสวยงามตามธรรมชาติ ผลิตภัณฑ์ผ้าพิมพ์สีธรรมชาติ เชื่อมโยงกับวิถีธรรมชาติ ง่ายต่อการบำรุงรักษา ประหยัดพลังงานและต้นทุนในการดูแลผลิตภัณฑ์ผ้าสีธรรมชาติจึงเป็นสัญลักษณ์ของการรักษาความสมดุลของธรรมชาติและยังสร้างศิลปะขั้นที่ให้ทั้งคุณค่าและราคาผลผลิตของผ้าพิมพ์สีธรรมชาติไม่ใช่สารเคมี ใช้สารจากธรรมชาติที่ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น ชี้เก้ก เกลือ สารส้ม ใบไม้ เปลือกไม้ รากไม้ สีใบไม้ดอกไม้บนผืนผ้าสวยงามตามธรรมชาติ และมีเอกลักษณ์ จึงใช้ช่วงเวลาหลังเกษียณ ศึกษาวิจัยผสมผสาน องค์ความรู้ตะวันตกและตะวันออกประมาณ ๑ ปี และทำการวิจัยตลาดผู้รักธรรมชาติอีกประมาณ ๑ ปี ผ้าพิมพ์สีธรรมชาติ บ้านไร่ไม่งาม มีเอกลักษณ์เฉพาะ ผลิตจากทุนธรรมชาติที่มีในบ้านสวนธรรมชาติและไร่พอเพียงที่ปลูกต้นไม้เป็นป่าธรรมชาติอยู่ในเนื้อที่ประมาณ ๙ ไร่ คำว่า Sela เป็นชื่อ brand ออกเสียง เสละ แปลว่าใบไม้ เป็นภาษาปกากะญอ ผ้าพิมพ์สีธรรมชาติเป็นงานศิลปะที่สวยงามทำจากสีของใบไม้และดอกไม้ที่ออกแบบลายต่างๆ บนผืนผ้าธรรมชาติ สามารถทำเพื่อใช้ส่วนตัว เป็นอาชีพหลักของคนรุ่นใหม่ หรืออาชีพเสริมหลังเกษียณอายุได้เป็นอย่างดี

ผลงานนี้ เป็นความรักและผูกพันกับธรรมชาติ ส่วนตัวชอบใช้ผ้าธรรมชาติ สวมใส่สบาย เป็นประสบการณ์ชีวิตต้นน้ำที่เกิดจากการทำโครงการรณรงค์เพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมช่วงเป็นอาจารย์ ทำโครงการโลกสวยด้วยมือเราสู่ชนบทและโครงการรักเรา รักโลก รณรงค์ให้เด็กและเยาวชน อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนกรมสามัญศึกษาทั่วประเทศไทยเมื่อ ๓๐ ปีที่ผ่านมา ประการต่อมาได้นำประสบการณ์ในการปลูกป่ามาปลูกต้นไม้ดอกไม้เป็นป่าธรรมชาติในเมือง เพื่อเป็นที่อยู่อาศัยหลังหยุดสอนหนังสือ ประการต่อมา สังเกตเห็นว่าในสวนป่ามีใบไม้มากมาย ทำปุ๋ยตามธรรมชาติได้ทั้งปีอย่างพอเพียง ใบไม้ที่เหลือจะทำอะไรดี จึงได้ศึกษาวิจัยงานผลิตภัณฑ์ธรรมชาติจากต่างประเทศในเรื่องการนำใบไม้ดอกไม้มาทำลายพิมพ์สีบนผืนผ้า “งานวิจัยเป็นกระบวนการเบื้องต้นที่สำคัญ” กระบวนการผลิตผ้าพิมพ์สีธรรมชาติ ใช้องค์ความรู้ ทั้งศาสตร์และศิลปะ ผู้สนใจในการทำผ้าสีจากธรรมชาติต้องสนใจศึกษาองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เบื้องต้นจะทำให้เข้าใจเกี่ยวกับสารที่เป็นสีในการจับสีหรือที่เรียกกันว่า โมเดรีน (Mordant) และสารช่วยเปลี่ยนสีหรือโมดิไฟเออร์ (modifier) เพื่อช่วยในการทำให้สีใบไม้ติดทนนาน ตลอดจนความเป็นกรดและด่างที่มีผลต่อสีธรรมชาติที่พิมพ์ลงบนผืนผ้า ผ้าแต่ละชนิดจะรองรับสีจากธรรมชาติที่แตกต่างกัน

แม้ว่าสีนั้นจะมาจากใบไม้ชนิดพันธุ์เดียวกันก็ตาม งานวิจัยจะอธิบายความลับภายในใบไม้และดอกไม้ที่เราเก็บมาใช้ สีเขียวของใบไม้ที่มองเห็นด้วยตา เมื่อนำมาทดลองศึกษาผ่านกระบวนการวิจัยแล้วจะพบว่า ใบไม้แต่ละใบซ่อนอาหารไว้มากมาย ดังนั้น ใบตะขบสีเขียวอ่อนเมื่อนำมาพิมพ์ลงบนผืนผ้าจะได้สีเหลืองส้มสวยงามมาก ใบสักจะให้สีม่วงชมพู ใบสักทองจะสวยงามกว่าใบสักธรรมดาทั่วไป มะฮอกกานีสีเขียวสดใส แต่สีที่ออกมาจากกระบวนการพิมพ์เป็นสีน้ำตาลเข้มสวยงาม เป็นต้น

ใบไม้หรือเปลือกไม้แต่ละชนิดมีสารบางอย่างที่ทำให้เกิดสีแตกต่างกันดังกล่าวมา ไม้ฝางนอกจากเป็นสมุนไพรบำรุงเลือดและหัวใจยังให้สีจากน้ำย้อมผาง ทำให้สีผ้าที่ย้อมสดใสมากออกสีเหลืองเข้ม สร้างเสน่ห์และคุณค่าบนผืนผ้า ใบยูคาลิปตัสคุณค่าแห่งแทนนิน เนื่องจากใบยูคาลิปตัสมีสัดส่วนแทนนินสูงซึ่งเป็นที่ยอมรับของอาหารและสะสมเม็ดสีเป็นจำนวนมาก จะให้สีที่เข้มข้น หลากหลายตามสายพันธุ์และให้โครงสร้างชัดเจนบนผืนผ้าธรรมชาติอย่างคาดไม่ถึง การเข้าใจหลักธรรมชาติ จึงเป็นหัวใจสำคัญของผู้ทำผ้าพิมพ์สีธรรมชาติ งานวิจัยคือสะพานเชื่อมโยงความรู้วิทยาศาสตร์สู่งานศิลปะทั้งงดงามตามธรรมชาติ งานพิมพ์ผ้าจากใบไม้สด ดอกไม้สด ที่ฝากรอยอันสวยงามบนผืนผ้า อาจารย์ทิพาพร พิมพ์สุทธิ ได้นำผ้าฝ้ายทอมือจากกลุ่มแม่บ้านหลายๆ แห่งมาพิมพ์สี ด้วยใบไม้ดอกไม้สด ลายของใบไม้แต่ละชนิด การวางใบไม้ ดอกไม้ บนผืนผ้าตามจินตนาการของแต่ละคน เป็นงานที่ได้ผลงานของแต่ละผืนผ้าที่มีความสวยและความลึกซึ้งของงานศิลปะ ที่ให้สีสวยงามแตกต่างกัน เมื่อนำมาออกแบบร้อยเรียงบนผืนผ้าจะคงความเป็นเอกลักษณ์ของใบไม้และดอกไม้เหล่านั้น สีของใบไม้มองด้วยตาเปล่า จะเห็นสีเขียวเป็นส่วนใหญ่ แต่เมื่อนำมาผ่านกระบวนการพิมพ์สีธรรมชาติ ความมหัศจรรย์ของธรรมชาติจะฝากรอยสีธรรมชาติสวยงามบนผ้าผืนนั้น ทำให้ผู้ลงมือทำผ้าแต่ละผืนมีความรู้สึกผูกพันกับธรรมชาติ เพิ่มจิตสำนึกรักษ์ธรรมชาติ รักเสื้อผ้าที่ใช้ ทะนุถนอม ประหยัด และที่สำคัญเกิดความสุขใจ มีสมาธิ ความสงบภายในที่เกิดขึ้นจากกระบวนการธรรมชาติ สร้างในรูปแบบทำให้เกิดแพชชั่นขั้นสูง เป็นการเพิ่มคุณค่าของผ้าพร้อมกับผลงานของนักออกแบบที่สามารถนำไปต่อยอดสร้างรายได้ที่ยั่งยืนต่อไป

๔. การพัฒนาความคิดเชิงนวัตกรรม (Innovative Thinking) เพื่อพัฒนานวัตกรรมในองค์กร

โดย ศศิมา สุขสว่าง Tags: หลักสูตรการพัฒนาวัตกรรมการพัฒนาองค์กร, หลักสูตรความคิดสร้างสรรค์, หลักสูตรการโค้ชเชิงนวัตกรรม, creative to innovation, หลักสูตรนวัตกรรม ความคิดเชิงนวัตกรรมเป็นอีกความจำเป็นหนึ่งที่จำเป็นต้องมีการพัฒนาบุคลากรในองค์กร เพื่อเตรียมพร้อมในการพัฒนาองค์กรเติบโต และสร้างมูลค่าทางธุรกิจของบริษัทให้เติบโต บริษัทที่มีการพัฒนาพนักงานให้มีความคิดสร้างสรรค์และความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมเป็นอีกความจำเป็นหนึ่งที่ช่วยองค์กรเติบโต และสร้างมูลค่าทางธุรกิจของบริษัทให้เติบโตด้วย การพัฒนาพนักงานให้มีความคิดสร้างสรรค์และความคิดเชิงนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง จะสามารถทำให้พนักงานมีแนวทางใหม่ๆในการทำงาน แก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมองปัญหาเป็นสิ่งท้าทายความสามารถ ท้าทายความคิด ความสามารถพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง และเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นในโลกที่มีความไม่แน่นอนอย่างต่อเนื่อง พร้อมกับพัฒนาไอเดียใหม่ๆที่มีประโยชน์และคุณค่าต่อองค์กร ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนานวัตกรรมในองค์กร ซึ่งสามารถทำให้องค์กรมีความได้เปรียบทางธุรกิจอย่างยั่งยืนอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาความคิดเชิงนวัตกรรมนั้น สิ่งสำคัญมากๆอันดับต้นๆ คือ การสร้างเสริม บ่มเพาะบุคลากรให้มีเข้าใจการคิดเชิงนวัตกรรม เห็นเป้าหมาย วิสัยทัศน์แนวคิดในการสร้างองค์กรนวัตกรรม เช่นเดียวกับผู้นำในองค์กร จนสามารถพัฒนาการทำงาน กระบวนการทำงาน (Process Innovation) ให้ดีขึ้นเรื่อยๆอย่างต่อเนื่อง จนสามารถต่อยอดเป็นการพัฒนานวัตกรรมทางผลิตภัณฑ์หรือบริการ (Product/Service innovation) และท้ายสุดคือการพัฒนานวัตกรรมรูปแบบธุรกิจใหม่ๆ (Business Model

Innovation) ได้ แล้วถ้าเราจะเริ่มการพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม (Innovative Skill) เพื่อพัฒนานวัตกรรมในองค์กร เพื่อให้เป็นองค์กรนวัตกรรม จะเริ่มอย่างไรบ้าง เก้ามาแบ่งปันแนวคิดนี้จากประสบการณ์ทำงานตอนก่อตั้งศูนย์พัฒนาผลิตภัณฑ์ และเป็นผู้จัดการศูนย์ฯกว่า ๗ ปี และประสบการณ์เป็นวิทยากร ที่ปรึกษาด้านพัฒนานวัตกรรม

คำสำคัญของการคิดเชิงนวัตกรรม (Innovative Skill)

"การคิดเชิงนวัตกรรม (Innovative Thinking)" มีคำที่สำคัญคือ "การคิด หรือทักษะการคิด" กับ "นวัตกรรม" "ทักษะการคิด (Thinking skill)" คือความสามารถในการคิด จากกระบวนการทำงานของสมอง ต่อการตอบสนองในเหตุการณ์ต่างๆ ซึ่ง อาจจะมีการบ่มเพาะจากการเลี้ยงดู ประสบการณ์ การศึกษา เป็นต้น "นวัตกรรม (Innovation)" คือ การใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาหรือประดิษฐ์สิ่งใหม่ๆ เช่น บริการ ผลิตภัณฑ์ หรือกระบวนการใหม่ๆ (Service, Product, Process) เป็นต้น ที่มีคุณค่า(Value Creation) และมีประโยชน์ต่อผู้อื่น เศรษฐกิจและสังคม ซึ่งเมื่อมีคุณค่าและมีประโยชน์แล้วจะสามารถขยายผลต่อได้เชิงพาณิชย์ หรือสามารถขยายได้

Innovation = Creative + New + Value Creation (ความคิดสร้างสรรค์ + สิ่งใหม่ + มีคุณค่า)

ดังนั้น "การคิดเชิงนวัตกรรม (Innovative Thinking)" คือการคิดสิ่งใหม่ๆ ที่ช่วยแก้ปัญหา หรือพัฒนาสิ่งใหม่ๆ ตอบสนองผู้คนหรือลูกค้า ด้วยผลิตภัณฑ์ใหม่ หรือบริการใหม่ๆ หรือกระบวนการใหม่ ที่มีคุณค่า และสามารถสร้างคุณค่าและประโยชน์ได้ ถ้าเราจะเริ่มการพัฒนาทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม (Innovative Skill) เพื่อพัฒนานวัตกรรมในองค์กร เพื่อให้เป็นองค์กรนวัตกรรม จะเริ่มอย่างไรบ้าง

๑. การพัฒนาบุคลากรนวัตกรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน (People & Process Innovation)

การพัฒนาบุคลากรนวัตกรรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน โดยเริ่มจากการพัฒนาพนักงานให้มีทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม เพื่อให้สามารถพัฒนาตัวเอง แล้วนำความสามารถไปพัฒนากระบวนการหรือวิธีการทำงานให้ดีขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพิ่มผลผลิต หรือลดต้นทุนได้มากขึ้น ซึ่งสามารถทำได้โดยการพัฒนาทักษะความคิดที่สำคัญ ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์และความคิดวิเคราะห์และคิดเชิงระบบ เป็นต้น ให้กับคนทำงาน ในด้านความคิดสร้างสรรค์ สามารถคิดสิ่งใหม่ๆได้ สามารถคิดวิธีการแก้ปัญหาและป้องกันใหม่ๆได้ ด้วยตัวเองไม่ต้องรอแต่หัวหน้า หรือผู้นำเท่านั้น จากนั้น จึงพัฒนาความคิดวิเคราะห์และคิดเชิงระบบ เพื่อวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆที่ระดมสมอง หรือคิดกันมา ให้สามารถเลือกวิธีที่ดีที่สุด ที่มาแก้ไขปัญหาได้ โดยมีเหตุผล รองรับ ซึ่งมีเครื่องมือ วิธีการ และเทคนิคต่างๆมากมาย ในการระดมความคิด การแลกเปลี่ยนและการทำงานเป็นทีม เพื่อให้เห็นแง่มุมต่างๆครบหมดก่อนนำมาพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานหรือกระบวนการต่างๆ ในขั้นตอนนี้ หากให้เกิดผลลัพธ์อย่างต่อเนื่องนั้น ที่สำคัญมากคือ ผู้นำองค์กร ต้องมีวิสัยทัศน์ (Vision) และเป้าหมายด้านการพัฒนานวัตกรรมในองค์กรอย่างชัดเจนและสม่ำเสมอ เปิดใจ (Open Mind) รับฟังความคิดเห็นอย่างจริงจัง (listen with heart) ท้าทายความคิด (Challenge) และเปิดโอกาสให้มีการนำความคิดเห็นเหล่านั้นมาลงมือทำ เป็นการ Learning by doing นอกจากนั้นการเสริมแรงด้วยการให้รางวัลสำหรับความคิดที่สร้างคุณค่าให้กับบริษัทก็เป็นสิ่งจำเป็น เช่น การชื่นชม การให้เงินพิเศษ การให้วันหยุด เป็นต้น นวัตกรรมที่ เริ่มจากการพัฒนาคนให้เป็นบุคลากรนวัตกรรม และสร้างนวัตกรรมองค์กร แล้วค่อยๆเริ่มจากการพัฒนาสิ่งเล็กๆ กระบวนการเล็กๆ แล้วค่อยๆขยายขึ้น จะสามารถทำให้องค์กรเติบโตได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๒. การพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์หรือนวัตกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า (Product/Service Innovation)

เมื่อบริษัทมีบุคลากรที่มีความคิดสร้างสรรค์และการคิดเชิงนวัตกรรม รวมทั้งมีการทำงานเป็นทีมแล้ว การที่จะสามารถคิดค้น หรือพัฒนาผลิตภัณฑ์/บริการใหม่ๆ เพื่อตอบสนองลูกค้าได้นั้น ย่อมทำได้เพราะนวัตกรรมจะเกิดขึ้นได้นั้น ต้องประกอบด้วย ๓ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ สร้างคุณค่ากับผู้ใช้งานหรือกลุ่มเป้าหมาย (User Desirability)

การพัฒนานวัตกรรมขึ้นมา นั้น จะต้องคำนึงถึงคุณค่าที่จะเกิดประโยชน์ต่อผู้ใช้งาน หรือกลุ่มเป้าหมายของเรา ซึ่งการที่จะได้มาซึ่งกระบวนการพัฒนานี้ต้องเริ่มจากการสังเกต การฟัง หรือการไปสวมบทบาทนั้นของผู้ใช้ว่า เขาต้องการอะไร เขามีปัญหาอะไร หรือ Pain point อะไร ซึ่งเมื่อสามารถพบแล้ว และสามารถพัฒนา สร้างสรรค์เป็นนวัตกรรมได้ และช่วยแก้ปัญหาให้กับกลุ่มเป้าหมายได้ ย่อมได้รับการยอมรับ และแน่นอนว่า จะขายได้ในอนาคตแน่นอน ซึ่งในส่วนนี้จะเกี่ยวข้องกับ ฝ่ายวิจัยพัฒนา ฝ่ายออกแบบ หรือฝ่ายการตลาด ฝ่ายลูกค้าสัมพันธ์ เป็นต้น

ส่วนที่ ๒ สามารถขยายผลหรือสร้างมูลค่าทางธุรกิจได้ (Business Viability)

การพัฒนานวัตกรรมสามารถสร้างมูลค่า หรือผลตอบแทนมาสู่ตัวเรา หรือองค์กรได้หรือไม่ สิ่งที่จะพัฒนาตอบ โจทย์กลุ่มเป้าหมายหรือไม่ อย่างไร ซึ่งในส่วนนี้จะเกี่ยวข้องกับ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง หรือติดต่อกับลูกค้าบ่อย เช่น ฝ่ายการตลาด การขาย ฝ่ายลูกค้าสัมพันธ์ เป็นต้น

ส่วนที่ ๓ สามารถเป็นไปได้ทางเทคนิค (Technical Feasibility)

นวัตกรรมบางอย่างเรียกว่า มีเวลาชีวิตของเขา เทคโนโลยีบางอย่าง หากไม่คำนวณเวลาดีๆ พอพัฒนาออกมา เสร็จก็อาจจะเป็นที่ล้าสมัยไปแล้วก็ได้ เช่น ระบบโทรศัพท์บ้านที่ทันสมัยขึ้น แต่คนส่วนใหญ่นิยมใช้ โทรศัพท์มือถือถือมากกว่า การไปพัฒนาระบบโทรศัพท์บ้านอาจจะไม่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งาน หรือในปัจจุบันคนมักคุยกันทางอินเทอร์เน็ต ผ่าน line call, FB messenger Zoom ระบบต่างๆ ที่คุยฟรีทางอินเทอร์เน็ต แล้วยังเห็นหน้าเห็นตากันมากกว่า ซึ่งในส่วนนี้จะเกี่ยวข้องกับ ฝ่ายผลิต ฝ่ายวิจัยพัฒนา ฝ่ายวิศวกรรมใน องค์กรในการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางเทคนิคด้วย ดังนั้นในขั้นตอน การพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์หรือนวัตกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า นี้ จะเห็นได้ว่า การพัฒนานวัตกรรมให้มีแนวโน้มประสบความสำเร็จนั้น นอกจากจะต้องคำนึงประเด็นที่สำคัญทั้ง ๓ เรื่อง คือ สร้างคุณค่ากับผู้ใช้งานหรือกลุ่มเป้าหมาย (User Desirability) สามารถขยายผลหรือสร้างมูลค่าทางธุรกิจได้ (Business Viability) สามารถเป็นไปได้ทางเทคนิค (Technical Feasibility) แล้วนั้น ยังต้องอาศัยความร่วมมือ ร่วมใจและการมีส่วนร่วม (Collaboration) ของคนในองค์กรฝ่ายต่างๆ (Cross functional teamwork) มาช่วยกันทำเป็นแผนงาน แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ และดำเนินการไปอย่างเป็นทีม นวัตกรรมในองค์กรจึงจะประสบความสำเร็จได้

๓. การพัฒนานวัตกรรมรูปแบบธุรกิจใหม่ๆ (Business Model Innovation)

เมื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือบริการใหม่ๆ มาแล้ว จากนั้นคือการพัฒนารูปแบบธุรกิจใหม่ เพื่อขยายช่องทางในการขยายตลาด เพราะผลิตภัณฑ์หรือบริการในปัจจุบันสามารถลอกเลียนแบบกันได้ แม้บางอย่างอาจจะลอกเลียนแบบได้ยากหากใช้เทคโนโลยีสูง แต่การพัฒนานวัตกรรมรูปแบบธุรกิจใหม่ๆ นั้นจะทำให้ผลิตภัณฑ์หรือบริการของเราเข้าตลาดได้ก่อน และอยู่ในใจลูกค้าได้ก่อน

๕. ขั้นตอนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่

ขั้นตอนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ มีทั้งหมด ๘ ขั้นตอน คือ

๑. การสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่
๒. การคัดเลือกความคิด
๓. การทดสอบความคิด
๔. การวางกลยุทธ์ทางการตลาด
๕. การวิเคราะห์ธุรกิจ
๖. การพัฒนาผลิตภัณฑ์
๗. การทดสอบตลาด
๘. การนำผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาด
๑. การสร้างความคิดใหม่

วัตถุประสงค์ของการสร้างความคิดใหม่ก็เพื่อสร้างความคิดจำนวนมากเทคนิคการค้นความคิดใหม่อาจทำได้โดยการ ระดมสมอง การสังเคราะห์ความคิดใหม่การวิเคราะห์ปัญหาหรือความต้องการ การเขียนรายการปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งหมดให้มากที่สุด เป็นต้น

๒. การคัดเลือกความคิด

เมื่อได้ความคิดใหม่จำนวนหนึ่งแล้ว ต้องมีการคัดเลือกความคิดเพื่อลดจำนวนความคิดที่มีอยู่ให้เหลือน้อยลง และ น่าสนใจมากขึ้น วัตถุประสงค์ของการคัดเลือกความคิด ก็คือ การลดจำนวนความคิดลงให้เร็วที่สุด เนื่องจากการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ต้องใช้เงินและวัตถุดิบมากมาย ถ้าลดจำนวนความคิดลงก็ช่วยลดทุนได้ส่วนหนึ่ง อย่างไรก็ตามการคัดเลือกความคิดต้องระวังการเกิด การละทิ้งความคิดดีๆไป หรือการนำความคิดที่ไม่ดีมาผลิต สินค้าออกสู่ตลาด

๓. การพัฒนาและทดสอบแนวคิด

ความคิดในเรื่องผลิตภัณฑ์ใหม่อย่างหนึ่งสามารถเปลี่ยนเป็นแนวคิดของผลิตภัณฑ์ได้หลายอย่างขึ้นอยู่กับว่าใครจะ ใช้ผลิตภัณฑ์ใหม่นี้และจะได้ประโยชน์อย่างไรใช้โอกาสไหนและจากแนวความคิดของผลิตภัณฑ์ ก็จะได้แนวคิด ตราสินค้า เมื่อได้แนวคิดแล้วก็จะต้องทำการทดสอบแนวคิดนั้นว่าเหมาะสมที่จะนำมาใช้กับกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย หรือไม่การออกแบบผลิตภัณฑ์ตามที่ลูกค้าต้องการในทัศนคติของบริษัทเอง เป็นเรื่องที่ย่างเมื่อเทียบกับการ ออกแบบตามที่ลูกค้าจริงๆ ความต้องการลูกค้าแต่ละคนมีความชอบแตกต่างกันผลิตภัณฑ์ที่พยายามตอบสนอง ความต้องการของลูกค้าทุกคน โดยทั่วไปแล้วก็จะไม่สามารถทำให้ลูกค้าสักคนรู้สึกประทับใจได้ การทำความเข้าใจความต้องการของลูกค้าโดย พยายามออกแบบผลิตภัณฑ์ให้ เหมาะกับลูกค้าเป้าหมาย ก็จะทำให้ SMEs ประสบความสำเร็จแล้ว

๔. การวางกลยุทธ์ทางการตลาด เมื่อแนวคิดได้ผ่านการทดสอบและบริษัทมั่นใจว่าตรงกับความต้องการของลูกค้าเป้าหมายแล้วก็จะต้องมี การวาง กลยุทธ์การตลาดที่เหมาะสมโดยประกอบด้วย ๓ ส่วนคือ – ส่วนแรก ต้องกล่าวถึงขนาด โครงสร้าง และพฤติกรรมของตลาดเป้าหมาย การวางตำแหน่งผลิตภัณฑ์ ยอดขาย ส่วนแบ่งตลาด เป้าหมายการทำกำไร – ส่วนที่สอง ของกลยุทธ์การตลาด ต้องกล่าวถึง ราคา กลยุทธ์การจัดจำหน่าย งบประมาณด้านการตลาด – ส่วนที่สาม ต้องกล่าวถึง ยอดขายในระยะยาว กำไร และกลยุทธ์ทางการตลาดในระยะยาว

๕. การวิเคราะห์ธุรกิจ หลังจากวางกลยุทธ์แล้ว ก็จะต้องนำมาประมาณยอดขาย ต้นทุนและกำไร และดูว่าสมควร ที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่อไปหรือไม่ โดยอาจจะใช้ Break – even Analysis ที่จะดูว่าบริษัท

ต้องการขายสินค้าที่หน่วยจึงจะคุ้มกับต้นทุนก็หน่วยจึงจะคุ้มกับต้นทุนที่ลงทุนไป หรืออาจใช้การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการประเมินก็ได้ โดยดูว่ากำไรจะเป็นอย่างไร ในกรณีที่แย่ที่สุด ปานกลาง หรือดีที่สุด

๖. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ต้องใช้เงินลงทุนสูง เป็นการแปรรูปแนวคิดของผลิตภัณฑ์มาเป็นสินค้าที่พร้อมจะนำไป ทดสอบตลาด โดยจะเริ่มผลิต ผลิตภัณฑ์ต้นแบบขึ้น ซึ่งขั้นตอนนี้อาจใช้เวลาเพียง สัปดาห์ปี หรือหลายๆ ปีก็ได้

๗. การทดสอบตลาด

วัตถุประสงค์ของการทดสอบตลาด ก็เพื่อดูว่าลูกค้าจะตอบสนองต่อสินค้าอย่างไร และขนาดของตลาดเป็นเท่าใด

๘. การนำผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาด

ถ้าการทดสอบออกมาดี ขั้นตอนสุดท้ายก็คือ การนำผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาดก็เป็นช่วงที่ต้องการเงินลงทุนสูงสุด โดยจะต้องตอบคำถามเหล่านี้

- เมื่อไหร่? คือ ช่วงเวลาที่จะนำสินค้าออกจำหน่าย
- ที่ไหน? คือ ตลาดที่ใดที่จำหน่าย
- ใคร? จะนำสินค้าไปจำหน่ายให้แก่ใครบ้าง
- อย่างไร? จะนำสินค้าไปจำหน่ายอย่างไร

เมื่อการใช้ชีวิตของคนในสังคมเมืองเปลี่ยนไป ส่วนใหญ่อยู่เป็นครอบครัวเล็ก ในบ้าน หรืออพาร์ทเมนท์เล็กๆที่มี เนื้อที่จำกัด และใช้ชีวิตอย่างเร่งรีบ ไม่ค่อยมีเวลาทำอาหารทานเอง ส่วนใหญ่มักซื้อกับข้าวสำเร็จรูปเพื่อความ สะดวกและหุงข้าวทานเอง เพื่อให้ได้ข้าวสุกใหม่ร้อน และนำรับประทานการออกแบบผลิตภัณฑ์ก็ต้องปรับปรุงให้ ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค อย่างหม้อหุงข้าวที่มีการพัฒนาออกแบบให้ ตรงกับความต้องการของผู้ใช้

บทที่ ๓ วิธีการดำเนินงาน

การดำเนินโครงการ ศาสตร์พระราชา เพิ่มคุณค่าศิลปะจากใบไม้สู่ลายผ้า Sela Eco Printing นักเรียนโรงเรียนบ้านหนองซ่อมตะเคียนงามได้ ดำเนินการจัดทำโครงการ ตามแผนผังการดำเนินงานดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ ชั้นวางแผนการดำเนินงาน

๑. ประชุมคณะกรรมการ นักเรียนแกนนำ ร่วมกับคณะครู เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบแต่ละฝ่าย แต่ละกิจกรรม
๒. สรรวจกลุ่มเป้าหมายที่ได้จากการการเรียนรู้ในหลักสูตรท้องถิ่นศิลปะจากใบไม้สู่ลายผ้า Sela Eco Printing นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๑ – ๓ จำนวน ๗๕ คน โดยอธิบายถึงความสำคัญและความเป็นมาของการกำหนดโครงการเพื่อ สร้างความเข้าใจร่วมกันถึงกิจกรรมต่อยอดหลักศาสตร์พระราชา
๓. ร่วมกันวิเคราะห์บริบทของโรงเรียน วางแผนในการพัฒนา กำหนดกิจกรรมศิลปะจากใบไม้สู่ลายผ้า Sela Eco Printing เพื่อต่อยอดหลักศาสตร์พระราชา
๔. จัดทำขั้นตอนการดำเนินงาน และปฏิทินในการปฏิบัติงาน
๕. เสนอเพื่อขออนุมัติโครงการ

ขั้นตอนที่ ๒ ชั้นดำเนินงาน

ชั้นสร้างความเข้าใจ

๑. ประชุมชี้แจง ประชาสัมพันธ์ ร่วมกับนักเรียนแกนนำ คณะครู และชุมชน เพื่อปฏิบัติ กิจกรรมต่อยอดหลักศาสตร์พระราชา ทั้ง ๓ กิจกรรมหลัก คือ กิจกรรมศาสตร์พระราชาพัฒนาผลิตภัณฑ์ กิจกรรมศาสตร์พระราชาพัฒนาลวดลายผ้า และกิจกรรมศาสตร์พระราชาพัฒนาบรรจุภัณฑ์ศิลปะจากใบไม้สู่ลายผ้า Sela Eco Printing
  ๒. กำหนดกิจกรรม ช่วงเวลาในการดำเนินงานต่อยอดหลักศาสตร์พระราชา โดยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และตัวแทนนักเรียนแกนนำ เป็นผู้นำในกิจกรรมศาสตร์พระราชาพัฒนาผลิตภัณฑ์ศิลปะจากใบไม้สู่ลายผ้า Sela Eco Printing นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ และตัวแทนนักเรียนแกนนำ เป็นผู้นำในกิจกรรมศาสตร์พระราชาพัฒนาลวดลายผ้าจากใบไม้ และ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และตัวแทนนักเรียนแกนนำ เป็นผู้นำในกิจกรรมศาสตร์พระราชาพัฒนาบรรจุภัณฑ์ ศิลปะจากใบไม้สู่ลายผ้า Sela Eco Printing
- ชั้นปฏิบัติกิจกรรม โดยมีรายละเอียดของกิจกรรมดังนี้

กิจกรรมศาสตร์พระราชาพัฒนาผลิตภัณฑ์ศิลปะจากใบไม้สู่ลายผ้า Sela Eco Printing เป็นกิจกรรมสืบเนื่องจากการเรียนรู้ในหลักสูตร ท้องถิ่นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เรื่องพันธุ์พืชสมุนไพร และต่อยอดหลักศาสตร์พระราชา ตามแนวคิดทฤษฎีใหม่ ในขั้นตอน การผลิต เป็นการจัดการเรียนรู้ในฐานของพืชสวนสมุนไพรและตรงกับ บริบทในสิ่งที่โรงเรียนมีอยู่ ซึ่งมีกิจกรรมย่อยคือกิจกรรมพันธุ์พืชสมุนไพร ซึ่งในกิจกรรมนี้เป็นการรวบรวมพันธุ์พืชในสวนสมุนไพรด้วยการ เชิญชวนนักเรียนในโรงเรียนร่วมกิจกรรมการนำพืชสวนสมุนไพร ต่าง ๆ มาปลูกพืชในสวนสมุนไพร การบูรณาการในกิจกรรมเพื่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและต่อยอดการเรียนรู้ใน หลักสูตรท้องถิ่น รวมทั้งขยายผลจากนักเรียนไปสู่ครอบครัวในชุมชน และสามารถ นำวัตถุดิบมาจำหน่ายให้กับโรงเรียน และโรงเรียนนำไปบูรณาการในกิจกรรม และสามารถ จำหน่ายผลิตภัณฑ์

วิธีการพิมพ์ผ้าจากใบไม้และดอกไม้สด

การพิมพ์ผ้าจากธรรมชาติ ใช้ผ้าหรือวัสดุธรรมชาติเท่านั้น เช่น กระดาษ หนังสือผ้าทอจากฝ้าย ผ้าไหม จะทำให้ติดสีจากธรรมชาติได้ดี มีสีสวยงาม ชัดเจน โดยในขั้นแรกผ้าที่จะใช้ต้องนำมาซักให้สะอาดก่อน แล้วนำมาต้มในน้ำสารส้มพอเดือดรวมๆ ๑ ชั่วโมง หรือแช่น้ำสารส้มที่ร้อนพอเดือดแล้วยกก็ได้ ทิ้งให้เย็นแล้วนำมาพิมพ์สีธรรมชาติ แขน้ใบไม้ในน้ำสนิมเหล็กเจือจาง ๓๐ นาที ถึง ๑ ชั่วโมง เพื่อให้เกิดปฏิกิริยาทางเคมีต่อใบไม้ เหมือนเป็นการดูสีหรือให้ใบไม้ดอกไม้คายสีออกมาให้มากที่สุด ทิ้งให้หมาดๆ นำมาวางบนผ้า ม้วนด้วยไม้ให้แน่น มัดเชือกพอแน่น นำไปต้มหรือึ่ง นาน ๑-๒ ชั่วโมง แคะฝ้านำใบไม้และดอกไม้วางบนผ้าออก ซักด้วยน้ำเปล่า ตากในที่ร่ม

อุปกรณ์ที่ใช้

๑. น้ำสนิม ใช้เหล็กที่เป็นสนิม เช่น ตะปู ใส่ลงในน้ำทิ้งไว้สัก ๒-๓ วัน เพื่อให้เกิดน้ำสนิมเหล็กไม่จำเป็นต้องเข้มข้นมาก
๒. ผ้าฝ้าย
๓. แผ่นพลาสติกใส
๔. เชือกสำหรับมัด
๕. ใบไม้และดอกไม้สด

ขั้นตอนการพิมพ์

๑. นำผ้าที่จะย้อม (ต้องเป็นผ้าที่ทำจากธรรมชาติ เช่น ผ้าฝ้าย ผ้าไหม) ไปซักให้สะอาด ผึ่งให้แห้ง
๒. นำไปแช่ในน้ำที่ผสมสารส้ม (อัตราส่วน ๑ ช้อนโต๊ะ ต่อน้ำ ๒ ลิตร) นานครึ่งชั่วโมง ถึง ๑ ชั่วโมง
๓. นำใบไม้ไปชุบในน้ำสนิมเหล็กประมาณ ๓๐ นาที ถึง ๑ ชั่วโมง
๔. นำผ้าไปชุบน้ำสารส้ม
๕. นำใบไม้ที่แช่น้ำสนิมเหล็ก ขึ้นมาสะบัด สะบัดน้ำออกให้หมด แล้วนำไปวางบนผ้า จากนั้นนำพลาสติกมาคลุมทับเพื่อกันไม่ให้สีของใบไม้แผ่กระจายไปประอะผ้าส่วนที่ไม่ต้องการ แล้วมัดให้แน่น ให้ใบไม้แนบสนิทกับผ้ามากที่สุด ป้องกันไม่ให้สีของใบไม้แผ่กระจายลงผืนผ้าในส่วนที่ไม่ต้องการ
๖. นำไปึ่งหรือต้ม ถ้าใช้เตาแก๊ส ใช้ไฟระดับอ่อนที่สุดเป็นเวลา ๑ ชั่วโมงครึ่ง ถึง ๒ ชั่วโมง
๗. ทิ้งไว้จนเย็นจึงค่อยแกะ และตากในที่ร่มจนแห้งทิ้งไว้นานเท่าไร สีก็จะติดทนนานมากขึ้น
๘. นำมาล้างน้ำเปล่า แขน้ย้ายาปรับฝ้านุ่ม
๙. ตากไว้ในที่ร่มเมื่อแห้งแล้วนำมารีดให้เรียบ

ขั้นตอนที่ ๓ ชั้นประเมินผล/สรุปผลรายงาน

ประเมินผลการดำเนินงาน นักเรียนพัฒนาแหล่งเรียนรู้น้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติ นักเรียน
เพิ่มคุณค่า ต่อยอดศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติ นักเรียนสร้างผลิตภัณฑ์ ออกแบบผลิตภัณฑ์ต่อยอดศาสตร์
พระราชานักเรียนถ่ายทอดองค์ความรู้การขับเคลื่อนศาสตร์พระราชามาหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง
สรุปผล รายงานผลการดำเนินงาน

บทที่ ๔ ผลการดำเนินงาน

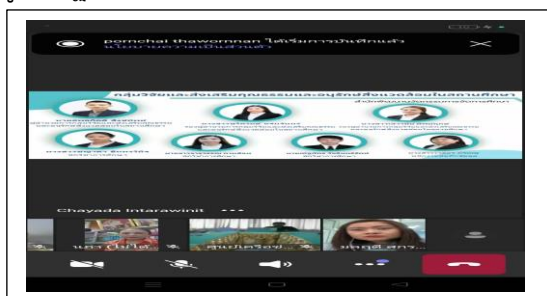
โครงการนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ โรงเรียนบ้านหนองข่อมตะเคียนงาม ได้จัดการจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้/วิชาที่สอนที่เชื่อมกับเนื้อหาสาระ หลักสูตรท้องถิ่น โดยส่งเสริมการ เรียนรู้การเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ภายใต้โครงการนักรุกกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ผลการ จัดทำโครงการมีดังต่อไปนี้

๑. โรงเรียนจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นพร้อมทั้งบูรณาการโดยการน้อมนำศาสตร์พระราชาและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและการประพฤติปฏิบัติตนมาใช้ในกระบวนการดำเนินงาน

การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนหลักสูตรท้องถิ่นสู่กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

๒. เข้าร่วมการจัดการอบรมการเขียน แผนธุรกิจออนไลน์ โรงเรียนเครือข่าย โครงการนักรุกกิจน้อย มีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

อบรมการเขียน แผนธุรกิจออนไลน์

๓. ดำเนินการเขียนแผนธุรกิจในการพัฒนาผลิตภัณฑ์กิจกรรมศาสตร์พระราชา พัฒนาผลิตภัณฑ์ จากใบไม้สู่ ใยผ้า

การประชุมคณะกรรมการนักเรียนกลุ่มแกนนำนักรุกกิจน้อยมีคุณธรรมนำสู่เศรษฐกิจ

๔. เข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการการสร้างนวัตกรรมผู้ประกอบการโรงเรียนเครือข่ายพร้อมขยายผลสู่โรงเรียน

การอบรมเชิงปฏิบัติการการสร้างนวัตกรรมผู้ประกอบการโรงเรียนเครือข่าย

๕. ดำเนินการจัดกิจกรรมศาสตร์พระราชาพัฒนาผลิตภัณฑ์ศิลปะจากใบไม้สู่ลายผ้าให้นักเรียนพร้อม ทั้งสรุปผลการดำเนินงาน

การอบรมศิลปะจากใบไม้สู่ลายผ้า

ผลผลิต (output)

๑. นักเรียน ร้อยละ ๘๐ ผ่านการประเมินกิจกรรมศาสตร์พระราชา เพิ่มคุณค่าพันธุ์พืช
๒. โรงเรียนบ้านหนองซ่อมตะเคียนงาม มีแหล่งเรียนรู้พันธุ์พืชสมุนไพร
๓. นักเรียนร้อยละ ๘๐ รู้คุณค่าของพันธุ์พืช และ ต่อยอดศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติ

บทที่ ๕ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

โครงการนักรู้จักน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ผ่านกิจกรรมศาสตร์พระราชารักษาพัฒนาผลิตภัณฑ์ จากใบไม้สู่สายผ้า โรงเรียนบ้านหนองข่อมตะเคียนงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา นครราชสีมา เขต ๔ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๗ สามารถสรุปผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการดำเนินงาน

๕.๑ ผลที่เกิดตามจุดประสงค์

๑. นักเรียนมีความคิดริเริ่มในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้พันธุ์พืชสมุนไพร และขยายผลต่อไปยังชุมชน
๒. นักเรียนสามารถเพิ่มคุณค่าและต่อยอด ผลิตภัณฑ์ จากใบไม้สู่สายผ้า เพื่อสร้างรายได้
๓. นักเรียนสามารถพัฒนาการดำเนินธุรกิจ และต่อยอดศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติคิดเป็น ทำได้ ขายเป็น มีความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาผลงาน ขายได้เชิงพาณิชย์
๔. นักเรียนสามารถพึ่งพาตนเองได้ด้วยสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่น นำมาสร้างรายได้และเพิ่มมูลค่าให้กับ สินค้าท้องถิ่น
๕. นักเรียนมีความรู้เรื่องทรัพย์สินทางปัญญา และไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น

๕.๒ ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

๑. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ร้อยละ ๘๐ สามารถพัฒนาแหล่งเรียนรู้พันธุ์พืชสมุนไพรและสร้างความเข้าใจการน้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติ
๒. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ร้อยละ ๘๐ สามารถเพิ่มคุณค่าการพัฒนา ลวดลายผ้า จากใบไม้สู่สายผ้า จากการต่อยอด ศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติ
๓. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ร้อยละ ๘๐ สามารถสร้างและออกแบบบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์จากใบไม้สู่สายผ้า ออกแบบ ผลิตภัณฑ์ ต่อยอดศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติตามหลักการของนักรู้จักน้อย มีคุณธรรมนำสู่เศรษฐกิจ สร้างสรรค์ คิดเป็น ทำได้ ขายเป็น
๔. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ ร้อยละ ๘๐ สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้การขับเคลื่อนศาสตร์ พระราชาสู่การปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๑. ควรมีการจัดหาทุน และแหล่งการตลาด ช่องทางในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ให้หลากหลาย
๒. พัฒนาลายผ้าจากใบไม้ดอกไม้ และพันธุ์พืช ให้สวยงาม หลากหลาย และทันสมัย ตรงความต้องการของตลาด
๓. เพิ่มช่องทางการถ่ายทอดองค์ความรู้ภายในครอบครัวของนักเรียนและชุมชน

บรรณานุกรม

- สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สพฐ. (๒๕๖๗). **โครงการนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน งานอาชีพและผลิตภัณฑ์ โครงการนักรูจักน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์.** (ออนไลน์). แหล่งที่มา <https://inno.obec.go.th/?p=๑๘๒๔๖๒>. ๑๗ กันยายน ๒๕๖๗
- หลักองครวม ข้อ-๑๑-องครวม.**(ออนไลน์). แหล่งที่มา <https://www.porpeang.org/content/๕๗๘๕/> ๑๘ กันยายน ๒๕๖๗
- กัลยดา ชุ่มอินทจักร. **ภูมิปัญญาไทยผ้าพิมพ์สีจากธรรมชาติ สร้างรายได้ และมูลค่าจากธรรมชาติ ศาสตร์และศิลป์.** (ออนไลน์). แหล่งที่มา https://www.technologychaoban.com/thai-local-wisdom/article/_๒๑ กันยายน ๒๕๖๗
- ศศิมา สุขสว่าง. **การพัฒนาความคิดเชิงนวัตกรรม (Innovative Thinking) เพื่อพัฒนานวัตกรรมในองค์กร** (ออนไลน์). แหล่งที่มา <https://www.sasimasuk.com/๒๑> กันยายน ๒๕๖๗
- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๔๔). **การศึกษาสภาพความรู้ ความเข้าใจ และวิธีพัฒนาเกี่ยวกับการ ประกอบอาชีพของผู้เรียน** (พิมพ์ครั้งที่ ๑ ed.). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบประเมินความพึงพอใจ

แบบประเมินกิจกรรมโครงการนักรู้จักน้อยมีคุณธรรม นำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

กิจกรรม ศิลปะ

จากใบไม้ สู่สายผ้า โรงเรียนบ้านหนองซุ่มตะเคียนงาม

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. เพศ หญิง ชาย

๒. สถานะภาพ นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง

ตอนที่ ๑ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตามความเป็นจริง

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปานกลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)
ครูผู้สอนอธิบายได้อย่างชัดเจน					
ความรู้ความเข้าใจที่ได้รับจากการอบรม					
การฝึกอบรมเป็นไปตามที่คาดหวัง					
สามารถนำความรู้ไปใช้ในการทำงาน					
รู้สึกพอใจในการอบรมครั้งนี้ในระดับใด					

ตอนที่ ๒ โปรดแสดงความคิดเห็นตามความเป็นจริง

๑. ด้านครูผู้ให้ความรู้ในการฝึกอบรม

.....

.....

.....

๒. ด้านเนื้อหาหลักสูตรในการอบรม

.....

.....

๓. ด้านความพร้อมในการจัดฝึกอบรม

.....

.....

ภาคผนวก ข ภาพกิจกรรมการดำเนินโครงการ

ภาพขั้นตอนการทำ ศิลปะจากใบไม้สู่ลายผ้า Sela

Step2 การเตรียมผ้าหลังจากทำความสะอาดแล้ว
เราก็มาทำให้ผ้ามีความเป็นกรดหรือด่าง เพื่อเป็นสื่อ
ในการรับสี โดยสามารถใช้ น้ำส้มสายชู สารส้ม หรือ
นมถั่วเหลือง เป็นต้น สนใจสินค้าผ้าพิมพ์สีธรรมชาติ

**แช่ผ้า ในสารมอดเดนส์
หรือสารช่วยติด 2 ชม.**

ภาพการอบรม จากใบไม้สู่รายผ้า

ภาพการอบรม จากใบไม้สู่รายผ้า

ภาพการอบรม จากใบไม้สู่รายผ้า

จำหน่ายผลิตภัณฑ์ ทางออนไลน์

ศิลปะจากใบไม้สลาย...

ศิลปะจากใบไม้สลายผ้า
3 ការរកດູກໃຈ • 72 ຜູ້ຕິດຕາມ
ศิลปะจากใบไม้สลายผ้างานeco print

[ดูแคชเมอรัล](#)

ศิลปะจากใบไม้สลายผ้า
6 วัน • ๑

ใบสัก six 50 ราคา 299 บ. ผ้าสง 50 บ. ผ้าไหมไล่
สมาย

ศิลปะจากใบไม้สลายผ้า
3 วัน • ๑

ใบชงโคและใบเพกา แซ่จูลสี เสื่อมัด six xl ราคา
250 บ.

ศิลปะจากใบไม้สลายผ้า
3 วัน • ๑

ใบสักและดอกสัก เสื่อมัด six L 250 บ.

ศิลปะจากใบไม้สลายผ้า
3 วัน • ๑

ใบสักและใบซิลเวอร์โอ๊ค six 50 ราคา 299 บ.

ศิลปะบนลายผ้าจาก
ธรรมชาติ

ศิลปะจากใบไม้สลายผ้า
3 วัน • ๑

หมวก ลายใบสัก 100 บ.

ศิลปะจากใบไม้สลายผ้า
3 วัน • ๑

ผ้าคลุมไหล่ 299 บ.

ศิลปะจากใบไม้สลายผ้า
3 วัน • ๑

ศิลปะจากใบไม้สลายผ้า
#เิกธุรกิจน้อยมีคุณธรรมสร้างสรรค์

ภาคผนวก ค รายชื่อผู้ดำเนินโครงการ

รายชื่อผู้ดำเนินโครงการ นักธุรกิจน้อยมีคุณธรรมนำสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ กิจกรรมจากไปไม่สูญลายผ้า

ผู้อำนวยการสถานศึกษา : นายวัชรินทร์ ภูมิโคกรักษ์

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน

เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๔๘๓๐๓๖๘๙

ครูที่ปรึกษาและหัวหน้าโครงการ : นางปิยะดา รัชนิพนธ์

ตำแหน่ง ครูคศ. ๓

เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๗๙๖๒๗๗๘๑

ครูที่ปรึกษาโครงการ (๒) : นางสาวกชพรรณ จันทร์สร้อยงาม

ตำแหน่ง ครูคศ. ๑

เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๔๗๔๔๗๖๔๔

ครูที่ปรึกษาโครงการ (๓) : นางสาวจิราพร รุนราช

ตำแหน่ง ครูคศ. ๑

เบอร์โทรศัพท์ ๐๖๔๗๘๔๓๑๖๕

นักเรียนหัวหน้าทีม : นางสาวรุจิรา จิโนหงส์

ตำแหน่งประธานสภานักเรียนโรงเรียนบ้านหนองซ่อมตะเคียนงาม

นักเรียน (๒) : นางสาวเปรมสินี ปัญญา

ตำแหน่งรองประธานสภานักเรียนโรงเรียนบ้านหนองซ่อมตะเคียนงาม

นักเรียน (๓) : นางสาวกุลกัลยา สมัยคงมัน

ตำแหน่ง สภานักเรียนนักเรียน

นักเรียน (๔) : เด็กหญิงนฤมล ฝูงกระโทก

ตำแหน่ง นักเรียน

นักเรียน (๕) : เด็กหญิงจิราวรรณ จันทุนทด

ตำแหน่ง นักเรียน

นักเรียน (๖) : เด็กหญิงสุทธี ینگทองกลาง

ตำแหน่ง นักเรียน

นักเรียน (๗) : เด็กหญิงกัญญาณัฐ สมัยคงมัน

ตำแหน่ง นักเรียน